Yazılım Üzerindeki Mali Hakların İhlaline Dayalı Çoklu Tazminat Talebi

2 Aralık 2024

FSEK m. 68/1'e göre, bir eser üzerinde hak sahibi olan kişi, bu eser üzerindeki hakların izinsiz şekilde işlenmesi, çoğaltılması, çoğaltılmış nüshaların dağıtılması, temsili veya umuma iletilmesi halinde, bu eylemleri gerçekleştiren kişiden, hak sahibi ile sözleşme yapmış olsaydı isteyebileceği bedelin veya FSEK hükümleri uyarınca tespit edilecek rayiç bedelin en çok üç kat fazlasını isteyebilir. Bu hükümde öngörülen yaptırımın uygulanması açısından öncelikle bir varsayımsal bedelin tespiti gerekir. Daha sonra da bu bedelin birkaç misli (en çok üç) olacak şekilde çoklu tazminata hükmedilir.

Somut uyuşmazlıkta davalı taraf, davacıya ait yazılımı izinsiz şekilde kullanmış, davacı da buna dayanarak çoklu tazminat talebinde bulunmuştur. O halde önce varsayımsal bedelin tespiti gerekir. Davacı, söz konusu yazılım için başkaca piyasa aktörleri ile lisans sözleşmeleri kurmuşsa, varsayımsal bedel, bu sözleşmeler referans alınarak tespit edilebilir. Somut uyuşmazlıkta da bu metodun uygulanmasının tercih edildiği anlaşılmaktadır. Ancak yazılım şirketlerinin müşterilerine sunduğu lisans sözleşmeleri değişkenlik gösterebilmektedir. Böyle bir durumda, şirketin müşterileri ile kurduğu hangi sözleşmenin referans alınacağı sorusu ile karşılaşılır. Somut uyuşmazlıkta davacının müşterilerine süresiz veya süreli lisans seçenekleri sunduğu anlaşılmaktadır. İlk derece mahkemesi, "ömür boyu lisans bedeli üzerinden tazminatın belirlenmesinin haksız sonuç doğuracağı, yıllık lisans bedeli üzerinden hesaplama yapılmasının zorunluluk arz ettiği" tespitinde bulunmuştur. Karar Yargıtay tarafından onanmıştır.

Yargıtay 11. HD, T. 7.6.2016, E. 2015/1499, K. 2016/6271

MAHKEMESİ : *FİKRİ VE SINAÎ HAKLAR HUKUK MAHKEMESİ*

Taraflar arasında görülen davada ... Fikri ve Sınaî Haklar Hukuk Mahkemesi'nce verilen 15/09/2014 tarih ve 2012/143-2014/217 sayılı kararın duruşmalı olarak incelenmesi davacı vekili tarafından istenmiş olup, duruşma için belirlenen 07/06/2016 günü başkaca gelen olmadığı yoklama ile anlaşılıp hazır bulunan davacı vekili Av. ... ve davalı asil ... dinlenildikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakıldı. Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlenildikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, müvekkilinin ... isimli bilgisayar programının mali hak sahibi olduğunu, davalının işyerinde yapılan tespitte programın izinsiz olarak kullanıldığının belirlendiğini, FSEK'dan kaynaklanan haklarının ihlal edildiğini ileri sürerek, FSEK 68. madde uyarınca şimdilik 10.500 TL'nin davalılardan tahsilini talep ve dava etmiş, sonradan ıslah dilekçesiyle talebini artırmıştır.

Davalı ..., davalı şirkette işçi olarak çalıştığını, olayda sorumluluğu bulunmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

Diğer davalılar davaya cevap vermemiştir.

Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve dosya kapsamına göre, dava konusu programın ilim ve edebiyat eseri vasfında bulunduğu, işyerindeki bilgisayarların birinde programın önceden yüklü olduğu, 18 kez kullanıldıktan sonra silindiği, bu surette davacının çoğaltma hakkının ihlal edildiği, ömür boyu lisans bedeli üzerinden tazminatın belirlenmesinin haksız sonuç doğuracağı, yıllık lisans bedeli üzerinden hesaplama yapılmasının zorunluluk arz ettiği, diğer bilgisayarda ise programın hiç çalıştırılmadığı ve çalışmadığı, bu nedenle kullanıma müsait bir çoğaltmadan söz edilemeyeceği, davalı ...'ın davalı işyerinde çalıştığı, kişisel ve işletmesel sorumluluğu olmadığı gerekçesiyle, davalı ... yönünden davanın reddine, diğer davalılar yönünden davanın kısmen kabulüne, 13.862,88 TL tazminatın tahsiline karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davacı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davacı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı bakiye 04,00 TL temyiz ilam harcının temyiz edenden alınmasına, 07/06/2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YAZAR

Dr. Ozan Ali Yıldız
ozanali.yildiz@sakyildiz.com

Bu sitede yer alan yazılar genel bilgilendirme amaçlıdır; hukuki görüş, danışmanlık veya avukatlık hizmeti niteliği taşımaz. Her uyuşmazlık kendi somut koşulları içinde değerlendirilmelidir.